Dosarul nr.4r-797/23 Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
4-22128111-02-4r-24022023 Judecătorul Lupașco Lilia

D E C I Z I E
(dispozitiv)

18 iulie 2023 mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău, în componența:
Președintele ședinței, judecătorul Bulhac Ion
Judecătorii Morozan Ghenadie și Chiroșca Igor
Cu participarea:
Făptuitorului Frunza Valentin

judecând în ședință publică, în ordine de recurs, recursul declarat de avocatul Sorochin Iuri în interesele SRL „Callidus-Group" împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 06.02.2023, în cauza contravențională în privința lui ***Frunza Valentin,*** în baza art.70 alin.(2) Cod contravențional.

Conducându-se de prevederile art.473 alin.(1) pct.1) lit. c), 474 Cod contravențional, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău, -

D E C I D E:

Respinge ca nefondat recursul declarat de avocatul Sorochin Iuri în interesele SRL „Callidus-Group" și menține hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 06.02.2023, în cauza contravențională a lui ***Frunza Valentin,*** în baza art.70 alin.(2) Cod contravențional.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței Bulhac Ion

Judecătorii Morozan Ghenadie

Chiroșca Igor

Dosarul nr.4r-797/23 Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
4-22128111-02-4r-24022023 Judecătorul Lupașco Lilia

D E C I Z I E

18 iulie 2023 mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău, în componența:
Președintele ședinței, judecătorul Bulhac Ion
Judecătorii Morozan Ghenadie și Chiroșca Igor
Cu participarea:
Făptuitorului Frunza Valentin

judecând în ședință publică, în ordine de recurs, recursul declarat de avocatul Sorochin Iuri în interesele SRL „Callidus-Group" împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 06.02.2023, în cauza contravențională în privința lui ***Frunza Valentin,*** în baza art.70 alin.(2) Cod contravențional.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei: în procedura instanței de fond din 01.09.2022 până la 06.02.2023; în Curtea de Apel Chișinău, din 24.02.2023 până la 18.07.2023.

Procedura de citare legal executată.

Făptuitorul Frunza Valentin nu a susținut motivele recursului declarat, pledând pentru respingerea acestuia.

Agentul constatator și avocatul Sorochin Iuri, fiind citați legal, în ședință nu s-au prezentat, instanța în temeiul art.471 alin.(2) Cod contravențional, a dispus examinarea cauzei în lipsa acestora.

Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,

A C O N S T A T A T:

1. Prin procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI05634581 din 11.08.2022, Frunză Valentin fost atras la răspundere contravențională, fiindu-i imputată comiterea contravenției prevăzute de art.70 alin.(2) Cod contravențional, în circumstanțele în care la 13.08.2021 a adus învinuire calomnioasă în adresa lui Nemțeanu Igor, administrator al Callidus Group" SRL prin plângerea adresată Uniunii Avocaților cu nr. F-1998/2021, înjosindu-i onoarea și demnitatea.
2. Potrivit pct.16 din procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI05634581 din 11.08.2022, în privința persoanei fizice Frunza Valentin, a fost emisă decizia de sancționare cu amendă, în mărime de 60 unități convenționale, ceea ce constituie 3000 lei.
3. Nefiind de acord cu procesul verbal menționat, la 25.08.2022 Frunza Valentin a depus contestație în adresa agentului constatator – Inspectoratului de Poliție Centru al Direcției de Poliție mun. Chișinău al IGP, solicitând anularea procesului-verbal cu privire la contravenție seria MAI05634581 din 11.08.2022 și a deciziei de sancționare, cu încetarea procesului.
4. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 06.02.2023, contestația lui Frunza Valentin a fost admisă și s-au anulat procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI05634581 din 11.08.2022, încheiat în privința lui Frunza Valentin, în baza art.70 alin.(2) Cod contravențional, inclusiv decizia de aplicare a sancțiunii contravenționale, cu încetarea procesului contravențional.
5. Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, avocatul Sorochin Iuri în interesele SRL „Callidus-Group" a declarat recurs în termenul legal, prin care solicită admiterea recursului, casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 06.02.2023, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond.
6. În motivarea recursului s-a indicat că, vinovăția lui Frunza Valentin, de comiterea contravenției prevăzute de art.70 alin.(2) Cod contravențional, este dovedită pe deplin în sensul probelor administrate. Astfel, argumentele conținute în contestația contravenientului Frunza Valentin sunt neîntemeiate, cu atât mai mult că careva motive de fapt concrete nu au fost invocate în ea. La rândul său, agentul constatator a determinat caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția contravenientului Frunza Valentin, existenta circumstanțelor atenuante și a celor agravante, necesitatea sancționării celui

din urmă și caracterul sancțiunii contravenționale, ca în consecință să i se aplice o sancțiune contravențională echitabilă și în limitele fixate și prevăzute de respectiva normă materială contravențională. Deci, elucidând circumstanțele descrise mai sus, considerăm de cuviință ca contestația să fie respinsă, ca fiind neîntemeiată.

Se mai afirmă că declarațiile răspândite de Frunză Valentin, prin intermediul plângerii depusă la Comisia de etică și disciplină a Uniunii Avocaților din Moldova, sunt false și defăimătoare, care în esență constituie o calomnie ce lezează onoarea, demnitatea Recurentului. Astfel, declarațiile mincinoase de defăimare, însoțite de învinuirea în săvârșirea unei infracțiuni, și anume, escrocherie în proporții deosebit de mari, răspândite cu bună știință de către Frunză Valentin în adresa recurentului, întrunesc fapta ilicită prevăzută de art.70 alin.(2) Cod contravențional (calomnia).

Se mai menționează că plângerea împotriva lui Frunză Valentin pentru comiterea faptelor de calomnie a fost înaintată de „Callidus Group" SRL, care a fost semnată de administratorul acesteia Nemțanu Igor. Ulterior cercetărilor efectuate în cadrul procesului contravențional, la data 10.03.2022, agentul constatator a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare, în prezența contravenientului Frunză Valentin, care a și semnat actul în cauză. Reieșind din acest context, procesul-verbal nu poate fi declarat nul din motive formale, or, la materialele cauzei contravenționale sunt anexate plângerea și explicațiile victimei – „Callidus Group" SRL, inclusiv probe pertinente și concludente care atestă comiterea faptei contravenționale. Or, în aceste circumstanțe, instanța de fond a admis încălcarea drepturilor victimei prevăzute de articolele 3 și 8 din Convenția Europeană, precum și articolul 24 din Constituție. în cazul în care contravenientul este persoană juridică, procesul-verbal cu privire la contravenție va cuprinde denumirea, sediul, codul ei fiscal. Aceste elemente sunt obligatorii datorită acelorași raționamente cu privire la persoana fizică, însă datele persoanei fizice care reprezintă persoana juridică sunt condiții facultative, deoarece scopul instituiri acestora este de a putea efectua anumite acțiuni în numele persoanei juridice.

7. Deliberând asupra motivelor invocate în recurs, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, pe baza probelor administrate și cercetate de prima instanță, Colegiul penal ajunge la concluzia de a respinge ca fiind nefondate recursurile declarate, din următoarele considerente.

8. În conformitate cu prevederile art.473 alin.(1) pct.1) lit. c) Cod contravențional, după examinarea recursului, instanța de recurs respinge recursul și menține hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat.

9. Instanța de recurs relevă că, domeniul contravențional a fost asimilat „acuzațiilor în materie penală”, în înțelesul european autonom al art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.
10. Analizând situația de fapt a cauzelor *Ziliberberg contra Moldovei, hotărâre din 01.02.2005, §35 și Anghel contra României, hotărâre din 04.10.2007, §52*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că în aceste spețe predomină elementele care sugerează că a fost vorba de acuzații penale. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art.6 §2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.
11. În fapt, reieșind din materialele cauzei se reține că, prin procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI05634581 din 11.08.2022, Frunză Valentin fost atras la răspundere contravențională, fiindu-i imputată comiterea contravenției prevăzute de art.70 alin.(2) Cod contravențional, în circumstanțele în care la 13.08.2021 a adus învinuire calomnioasă în adresa lui Nemțeanu Igor, administrator al Callidus Group” SRL prin plângerea adresată Uniunii Avocaților cu nr. F-1998/2021, înjosindu-i onoarea și demnitatea.
12. Potrivit pct.16 din procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI05634581 din 11.08.2022, în privința persoanei fizice Frunza Valentin, a fost emisă decizia de sancționare cu amendă, în mărime de 60 unități convenționale, ceea ce constituie 3000 lei.
13. Analizând conținutul procesului verbal cu privire la contravenție seria MAI05634581 din 11.08.2022, instanța observă că de fapt Frunză Valentin fost atras la răspundere contravențională, fiindu-i imputată comiterea contravenției prevăzute de art.70 alin.(2) Cod contravențional, în circumstanțele în care la 13.08.2021 a adus învinuire calomnioasă în adresa cet. Nemțeanu Igor, administrator al „Callidus Group” SRL prin plângerea adresată Uniunii Avocaților cu nr. F-1998/2021, înjosindu-i onoarea și demnitatea.
14. Astfel, se observă faptul că deși plângerea la poliție a fost adresată din numele persoanei juridice SRL ”Callidus Group”, în procesul verbal cu privire la contravenție s-a menționat că onoarea și demnitatea a fost înjosită de fapt lui Nemțeanu Igor, administrator al ”Callidus Group” SRL.
15. Pe de altă parte, analizând componența de contravenție prevăzută de art.70 alin.(2) Cod contravențional, ce presupune ”răspândirea cu bună știință a informației mincinoase” instanța remarcă că aceasta presupune existența unei intenții directe de comitere a acestei fapte.

16. Analizând circumstanțele cauzei, și în special plângerea adresată Uniunii avocaților, instanța constată că, esența acesteia și intenția lui Frunza Valentin la înaintarea acesteia a fost îndreptată în privința acțiunilor avocatului Iuri Sorochin și nicidecum în privința acțiunilor lui Nemțanu Igor.
17. Astfel, în lipsa intenției directe de a comite contravenția de calomnie anume în privința lui Nemțanu Igor prin depunerea plângerii nr. F-1998/2021 în adresa Uniunii Avocaților, se constată lipsa elementelor contravenției imputate.
18. Într-un final, instanța de recurs reține atitudinea ostilă a părților litigiului civil, care a generat și prezenta cauză contravențională. Acest fapt se demonstrează prin materialele anexate (explicațiile lui Frunza Valentin (f.d.8-11). Act adițional al contractului (f.d.13), cerere de evacuare (f.d.14), Somație de evacuare (f.d.15), Act de verificare (f.d.16), dar și prin datele înregistrate pe această cauză contravențională, în contextul în care Igor Nemțanu, ce pretinde că i-a fost înjosită demnitatea și onoarea prin acțiunile lui Frunza Valentin din data de 13.08.2021, a depus plângere la poliție abia la 15.07.2022, adică aproximativ peste un an de la pretinsele declarații calomnioase.
19. Colegiul penal mai reține că prin depunerea plângerii nr. F-1998/2021 în adresa Uniunii Avocaților de către Frunza Valentin, cu descrierea anumitor fapte (inclusiv și 8 prin pretinderea de comitere a infracțiunilor de șantaj și escrocherie), acesta și-a exercitat un drept al său în momentul în care s-a considerat lezat, iar soluția pe caz, aparține organelor competente.
20. Astfel, Colegiul relevă că, agentul constatator la examinarea cauzei nu a clarificat împrejurările cauzei obiectiv și a adoptat o decizie de sancționare a lui Frunza Valentin, în lipsa probelor pertinente și concludente, cauza fiind examinată incomplet, nefiind stabilit cert faptul că în acțiunile făptuitorului, sunt prezente elementele contravenției prevăzute de art.70 alin.(2) Cod contravențional.
21. În această ordine de idei, Colegiul penal subliniază că, deși procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare sunt acte administrative care emană de la o autoritate publică dotată cu competența de a constata și de a sancționa faptele contravenționale și se bucură de prezumția de legalitate, de autenticitate și de veridicitate, sancționare contravențională a persoanei trebuie să fie susținută prin probe substanțiale, din care ar rezulta componența de contravenție.
22. Astfel că, instanța de recurs explică faptul că, agentul constatator are rolul de a administra probe în ordinea prevăzută de lege, necesare în vederea verificării legalității și temeiniciei procesului-verbal. Prin urmare, simpla constatare *ex propriis sensibus* a agentului constatator nu este suficientă pentru ca instanța să stabilească

vinovăția unei persoane pe numele căreia s-a întocmit un proces-verbal contravențional. Respectiv, atât timp cât asupra faptelor descrise în conținutul actului sunt neconfirmate prin alte mijloace de probă, în sensul dat pot plana o serie de dubii, fiind aplicabil principiu de drept *in dubio pro reo.*

23. Potrivit prevederilor art.458 alin.(1) Cod contravențional, examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenției imputate; b) existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei; c) vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional; d) existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante; e) necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale; f) alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei.

24. Art.443 alin.(1) lit. d) și e) Cod contravențional prevede expres că, procesul-verbal cu privire la contravenție va cuprinde fapta contravențională, locul și timpul săvârșirii ei, circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor și consecințelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenție; încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională și indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției.

25. Astfel, așa cum se arată în cuprinsul articolului menționat supra, descrierea faptei trebuie făcută cu indicarea tuturor împrejurărilor, întrucât procesul-verbal cu privire la contravenție reprezintă unicul act probator al săvârșirii unei contravenții. El trebuie sa conțină toate elementele pe baza cărora să se poată cerceta de către instanța de judecată dacă s-a comis o asemenea faptă în realitate și dacă poate opera în concret răspunderea contravențională a unei persoane. Prin lipsa unei descrieri corespunzătoare a faptei contravenționale, se aduce atingere prezumției de nevinovăție de care trebuie să beneficieze petentul. Din acest motiv, descrierea insuficientă a faptei contravenționale este echivalată cu lipsa unei descrieri, întrucât printr-o asemenea întocmire a procesului-verbal s-a cauzat petentului o vătămare care nu poate fi înlăturata decât prin anularea procesului-verbal cu privire la contravenție contestat.

26. Contrar normei materiale enunțate, se reține că agentul constatator nu a indicat indiciile calificative ale contravenției imputate lui Frunza Valentin, învinuirea fiind una generică și abstractă. Învinuirea adusă nu este clară, agentul constatator nu a realizat o descriere concretă a contravenției, cu specificarea acțiunii sau a inacțiunii autorului și a tuturor circumstanțelor de natură a-i conferi faptei acest caracter.

27. Or, cerința este imperativă, pentru că rațiunea instituirii ei a fost aceea de a-i permite instanței cercetarea legalității actului constatator prin stabilirea faptelor materiale, verificarea încadrării juridice pe care acestea au primit-o și justețea

sancțiunii aplicate. Prezentarea generală și lipsită de conținut a faptei echivalează cu lipsa acesteia și atrage nulitatea procesului-verbal.

28. Astfel, procesul-verbal cu privire la contravenție nu conține informații despre acțiuni din cele enumerate la art.70 alin.(2) Cod contravențional, care au fost încălcate de către Frunza Valentin, adică forma concretă de exprimare a pretinsei conduite, altfel spus, agentul constatator a omis să indice în procesul-verbal cu privire la contravenție încadrarea exactă a acțiunilor pretinse a fi ilegale.

29. Insuficienta descriere a faptei reținute lipsește instanța de posibilitatea efectivă de a controla legalitatea sancționării petentului. Dreptul la un proces echitabil nu trebuie privit ca o noțiune abstractă și pur formală, ci prin prisma aspectului că acesta materializează, printre altele, și posibilitatea efectivă a instanței de a aprecia legalitatea unei măsuri, prin analiza aspectelor relevante, pentru fiecare materie în parte, inclusiv descrierea faptei presupus contravenționale.

30. Se apreciază că instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor, a ținut cont de cerințele art.457-458 Cod Contravențional care prevăd examinarea cauzei contravenționale sub toate aspectele, complet și obiectiv, clarificând circumstanțele ce au importanță pentru soluționarea justă a cauzei.

31. Colegiul penal este solidar cu poziția primei instanțe că, de către agentul constatator nu a fost dovedită fapta contravențională specificată la art.70 alin.(2) Cod contravențional, din care considerente, cu referire la dispoziția art.461 coroborată cu cea a art.441 alin.(1) lit. a) din Codul contravențional, corect a dispus procesul încetarea procesului contravențional pe motiv că nu există faptul contravenției.

32. Deci, judecarea cauzei contravenționale în instanță s-a desfășurat cu respectarea prevederilor normelor contravenționale ce reglementează procedura respectivă, hotărârea cuprinzând circumstanțele constatate, norma contravențională în baza căreia este adoptată soluția, astfel fiind dată în conformitate cu prevederile articolului 462 Cod Contravențional.

33. Conform prevederilor art.470 Cod contravențional, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute la art.466 Cod contravențional, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

34. Nici un motiv din cele indicate în dispoziția normei cuprinse la art.467-468 Cod Contravențional nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept și care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

35. Autorul își întemeiază recursul în baza art.466 Cod Contravențional, care prevede că hotărârile pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond în cazurile indicate la lit. a)-l).

36. Din lecturarea textului hotărârii adoptate și pronunțate asupra contestației făptuitorului pe faptul comiterii contravenției prevăzute de art.70 Cod contravențional, nu se reliefează împrejurarea că prima instanță a adus atingere art.6 CoEDO, prin prisma motivării hotărârii judecătorești, or hotărârea cuprinde, circumstanțele constatate, probele pe care se întemeiază concluzia, norma contravențională în baza căreia este adoptată soluția, fiind dată în conformitate cu prevederile articolului 462 Cod Contravențional.

37. Astfel, instanța de fond corect a reținut că, legea contravențională prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenție într-o anumită forma „ad validitatem", cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit. În acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art.443 al Codului contravențional sunt impuse agentului constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție prin prisma art.445 Cod contravențional.

38. Instanța de recurs reiterează că fiecare faptă trebuie apreciată în mod distinct prin raportare la probele administrate în dosar, o altă abordare reprezentând o încălcare a prezumției de nevinovăție aplicabile și în materie contravențională și, implicit, o încălcare a garanțiilor procedurale consacrate în art.6 din Convenția Europeană.

39. Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, prima instanță a dat o apreciere corectă probelor administrate și a adoptat o hotărâre întemeiată, iar cererile de recurs sunt neîntemeiate, Colegiul penal ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat și a menține hotărârea contestată fără modificări.

40. Conducându-se de prevederile art.473 alin.(1) pct.1) lit. c), 474 Cod contravențional, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău, -

D E C I D E:

Respinge ca nefondat recursul declarat de avocatul Sorochin Iuri în interesele SRL „Callidus-Group" și menține hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 06.02.2023, în cauza contravențională a lui ***Frunza Valentin,*** în baza art.70 alin.(2) Cod contravențional.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței Bulhac Ion

Judecătorii Morozan Ghenadie

Chiroșca Igor